

กรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงพยาบาลแม่อน อำเภอมะออน จังหวัดเชียงใหม่

คำนำ

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็น การทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจซึ่งเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ไป แทรกแซง คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลแม่อน จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ในการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คือ การปลูกจิตสำนึก การป้องกัน การปราบปราม และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลแม่อน ได้ใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบของทางราชการ ดำรงตนด้วยความเที่ยงธรรม คงไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ ไม่ใช่ อำนาจและตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

โรงพยาบาลแม่อน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า กรอบแนวทางเล่มนี้จะเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันการทุจริต และช่วยฟื้นฟูส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตเชิงบวกในภาครัฐให้แก่ระบบราชการไทย และ หากเจ้าหน้าที่ได้ศึกษา และปฏิบัติตามคู่มือนี้โดยเคร่งครัด จะสามารถดำเนินการปฏิบัติภารกิจในทางราชการให้เกิดประโยชน์สูงสุด โปร่งใส สุจริต และเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

โรงพยาบาลแม่อน

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความเป็นมา	
- หลักการและเหตุผล	
- วัตถุประสงค์	
บทที่ 2 กรอบแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	2
ภาคผนวก	5

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมา

ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเพื่อเป็นการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐไปสู่การปฏิบัติ ให้เป็นกลไกสำคัญที่จะป้องกันการทุจริต โดยเฉพาะการกระทำที่เอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่ในภาครัฐ โรงพยาบาลแม่อน จึงได้ดำเนินการจัดทำกรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนฉบับนี้ขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลแม่อน ให้ตระหนักถึงปัญหา และป้องกันมิให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นภายในองค์กร อันจะเป็นการนำไปสู่การปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส สุจริต ลดระดับการทุจริตประพฤตินิยมชอบในสังคมไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลต่อไป

หลักการและเหตุผล

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ โดยการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเป็นประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤตินิยมชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง การวัดความสามารถที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การตัดสินใจ งบประมาณ กำหนดเวลา และข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่ ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอน และความจำกัดของทรัพยากร การจัดการความเสี่ยงหรือการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) คือการจัดการความเสี่ยง ทั้งในกระบวนการระบุวิเคราะห์ (Risk Analysis) ประเมิน (Risk Assessment) ดูแล ตรวจสอบ และควบคุมความเสี่ยง (Risk Control) ที่สัมพันธ์กับกิจกรรม หน้าที่ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้องค์กรลดความเสียหายจากความเสี่ยงอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ หรือภัยที่องค์กรต้องเผชิญในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

สำนักงาน ก.พ. ได้นิยามความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือ Conflict of Interests หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริการ มีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนาในรูปแบบที่หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิด ตัวอย่างการกระทำดังกล่าว มีให้เห็นได้มากในสังคม ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ได้ส่งผลเสียหายให้เกิดขึ้นกับประเทศ ก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ แต่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก

วัตถุประสงค์

- เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ไม่ให้ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม
- เพื่อสร้างความศรัทธาเชื่อมั่นในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ
- เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารและปฏิบัติงาน
- เพื่อจัดทำกรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน

บทที่ 2

กรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงพยาบาลแม่อน ได้กำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 4 ประเด็นหลักที่พบว่าอาจมีความเสี่ยงในการกระทำผิดวินัยข้าราชการพลเรือน คือ

- (1) การจัดหาพัสดุ
- (2) การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานประชุมและสัมมนา
- (3) การเบิกค่าตอบแทน
- (4) การใช้รถราชการ

และได้กำหนดปัจจัยเสี่ยง กรอบแนวทางการป้องกัน และการกำกับติดตาม ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็น	ปัจจัยความเสี่ยง	กรอบแนวทางการป้องกัน	การกำกับติดตาม
(1) การจัดหาพัสดุ	ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการให้ประโยชน์แก่ฝ่ายใดอย่างไม่เป็นธรรมในการจัดซื้อจัดจ้าง	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดรูปแบบ ขั้นตอน ระยะเวลา การดำเนินงานที่ชัดเจน และมีแบบฟอร์มการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในการประสานงานระหว่างหน่วยงานและบุคคลภายนอก 2. กำหนดระบบการตรวจสอบที่เข้มแข็ง โดยเน้นการสร้างความปลอดภัย ที่ให้บุคลากรมีส่วนร่วม 3. การสร้างความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในเรื่อง กฎระเบียบ และโทษจากการทุจริตทั้งวินัย ทางอาญา และทางละเมิด 4. ส่งเจ้าหน้าที่ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง อบรมให้ความรู้ ความเข้าใจระเบียบและแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างและที่เกี่ยวข้อง 5. ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 6. บังคับบัญชา กำกับดูแล ควบคุม และติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแผนจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ 2562 2. มีการประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์และที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ 3. ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 4. มีบันทึกเสนอความต้องการวัสดุ ครุภัณฑ์ ในการจัดซื้อจัดจ้าง 5. มีทีมตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบปีละ 1 ครั้ง 6. มีมาตรการการรับสินบนในการจัดซื้อจัดจ้าง 7. มีแบบแสดงความบริสุทธิ์ใจในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน

ประเด็น	ปัจจัยความเสี่ยง	กรอบแนวทางการป้องกัน	การกำกับติดตาม
การจัดหาพัสดุ (ต่อ)	ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการให้ประโยชน์แก่ฝ่ายใดอย่างไม่เป็นธรรมในการจัดซื้อจัดจ้าง	7. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน	8. เปิดเผยและเผยแพร่ผลการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบ โดยลงประกาศบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน 9. เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่และประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน 10. จัดทำแบบสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้าง (สขร.1) ให้ผู้บริหารทราบทุกเดือน
(2) การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษา ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา นำเอกสารมาเบิกไม่สมบูรณ์ ตามรายการที่ขอเบิก และไม่เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม จัดงาน และการจัดประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2555	1. การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมสัมมนา ต้องมีเป้าหมาย รายละเอียดชัดเจน สอดคล้องกับแผนงาน นโยบาย 2. การเบิกจ่ายเป็นไปตามผลการดำเนินงานจริง ทั้งด้านกิจกรรม ระยะเวลา จำนวนคน สอดคล้องเป็นไปตามระเบียบ 3. ประชุมชี้แจง กฎ ระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน/โครงการ รวมทั้งการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อให้เจ้าหน้าที่รับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด 4. กรณีไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางหรือระเบียบที่กำหนด ทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ จะต้องถูกดำเนินการทางวินัย	มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การจัดทำแผนงาน/โครงการ รวมถึงการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบ ตามแบบฟอร์มสรุปโครงการ ประจำปีที่กำหนด
(3) การเบิกค่าตอบแทน	การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	มีการชี้แจงในที่ประชุมเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานกับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ค่าตอบแทนไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัวหรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชน เบี้ยเลี้ยงเหมาจ่ายและเงินเพิ่มพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) ให้เจ้าหน้าที่รับทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน	ชี้แจงในที่ประชุมเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานกับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ค่าตอบแทนไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัวหรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชน เบี้ยเลี้ยงเหมาจ่ายและเงินเพิ่มพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เพื่อป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งจัดประชุมชี้แจงเมื่อวันที่ 8 มีค.61

ประเด็น	ปัจจัยความเสี่ยง	กรอบแนวทางการป้องกัน	การกำกับติดตาม
(4) การใช้รถยนต์ราชการ	<p>1. ผู้ใช้รถราชการละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>2. ใช้ เก็บริक्षा ซ่อมบำรุง รถส่วนกลาง ไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การ เก็บริक्षा การซ่อมบำรุงส่วนกลาง พ.ศ. 2545</p> <p>3. ใช้รถราชการในการทำธุระส่วนตัว</p>	<p>1. หัวหน้าฝ่ายบริหารตรวจสอบใบขออนุญาตใช้รถยนต์ทุกวัน หากมีกรณีใช้รถไม่ถูกต้อง ให้รายงานผู้อำนวยการโรงพยาบาลทันที</p> <p>2. แจ้งแนวทางเกี่ยวกับการใช้รถราชการให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล เพื่อนำไปแจ้งเจ้าหน้าที่ในฝ่ายรับทราบ ถือปฏิบัติโดยทั่วกัน</p> <p>3. จัดทำคู่มือการใช้รถราชการ การบำรุงรักษารถยนต์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>4. กรณีมีการขอใช้รถฉุกเฉิน เร่งด่วน ให้ผู้ขออนุญาตใช้รถยนต์ รายงานผลการใช้รถราชการทันทีหลังจากเสร็จสิ้นการใช้รถยนต์</p>	<p>1. แจ้งระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการใช้รถราชการและแนวทางการใช้รถราชการให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้รับทราบและถือปฏิบัติ เพื่อป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>2. ผู้ควบคุมการใช้รถราชการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้รถตามแผนการขอใช้รถให้เป็นไปตามระเบียบทุกวัน</p>

กลไกการกำกับติดตามการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน คือ มีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับประเด็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ปีละ 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ และ ครั้งที่ 2 วันที่ 31 กรกฎาคม